

DEFINÍCIE

Definície

Poznámka: Tieto definície prijalo Svetové zdravotnícke zhromaždenie (uzneseniami WHA 20.19 a WHA 43.24) v súlade s článkom 23 Ústavy Svetovej zdravotníckej organizácie.

1. Príčiny smrti

Na lekárskom osvedčení o príčine smrti sa ako príčiny smrti majú uvádzať tie choroby, chorobné stavy alebo poranenia, ktoré priamo alebo následne zapríčinili smrť, a okolnosti nehody alebo násillia so smrteľným následkom.

2. Základná príčina smrti

Základná príčina smrti je /a/ choroba alebo poranenie, ktoré začína reťaz udalostí vedúcich priamo k smrti, resp. /b/ okolnosti nehody alebo násillia, ktoré zapríčinili smrteľné poranenie.

3. Definície vzťahujúce sa na fetálnu, perinatálnu, neonatálnu a dojčenskú úmrtnosť

3.1 Pôrod živého plodu

Pôrod živého plodu je úplné vytlačenie alebo vytiahnutie plodu (produktu koncepcie) z matky bez ohľadu na trvanie ťarchavosti; plod dýcha alebo prejavuje iné znaky života, ako je činnosť srdca, pulzácia pupkovej šnúry alebo zreteľné pohyby vôľových svalov bez ohľadu na to, či je pupková šnúra prerušená alebo placenta spojená. Každý taký plod sa pokladá za živonarodený.

3.2 Smrť plodu (mŕtvonarodený plod)

Smrť plodu je smrť pred úplným vytlačením alebo vytiahnutím plodu (produktu koncepcie) z matky bez ohľadu na trvanie ťarchavosti. Smrť sa zisťuje na základe skutočnosti, že po oddelení od matky plod nedýcha alebo neprejavuje iné znaky života, ako je činnosť srdca, pulzácia pupkovej šnúry alebo zreteľné pohyby vôľových svalov.

3.3 Pôrodná hmotnosť

Prvá hmotnosť plodu alebo novorodenca zistená pri pôrode.

3.4 Nízka pôrodná hmotnosť

Hmotnosť nižšia ako 2 500 g do 2 499 g vrátane.

3.5 Veľmi nízka pôrodná hmotnosť

Hmotnosť nižšia ako 1 500 g do 1 499 g vrátane.

3.6 Extrémne nízka pôrodná hmotnosť

Hmotnosť nižšia ako 1 000 g do 999 g vrátane.

3.7 Gestačný vek

Dĺžka ťarchavosti sa meria od prvého dňa poslednej menštruácie. Gestačný vek je vyjadrený v dňoch alebo týždňoch (280 - 286 dní od začiatku poslednej menštruácie zodpovedá 40 týždňom ťarchavosti).

3.8 Predčasný pôrod

Menej ako 37 dovŕšených týždňov (menej ako 259 dní) ťarchavosti.

3.9 Pôrod v termíne

Od 37. do 42. týždňa (259 do 293 dní) ťarchavosti.

3.10 Prenášanie

42 alebo viac dovŕšených týždňov (294 a viac dní) ťarchavosti.

3.11 Perinatálna perióda

Perinatálna perióda sa začína 22. týždňom (154 dní) ťarchavosti (vtedy je hmotnosť zvyčajne 500 g) a končí sa 7 dní po pôrode.

3.12 Novorodenecká perióda

Novorodenecká perióda sa začína pôrodom a končí sa dovŕšením 28 dní po pôrode. Novorodenecká úmrtnosť (úmrtnosť spomedzi živonarodených počas prvých dovŕšených 28 dní života) sa ešte člení na skorú novorodeneckú úmrtnosť počas prvých 7 dní života a neskorú novorodeneckú úmrtnosť po 7. dni, ale pred dovŕšenými 28 dňami života.

Poznámka k definíciám:

- I. Po pôrode živého plodu by sa mala pôrodná hmotnosť zmerať počas prvej hodiny života - skôr, ako nastane popôrodná strata hmotnosti. Pôrodná hmotnosť 500 g by sa nemala zaznamenávať a vykazovať spolu s ostatnými hmotnosťami. Skutočná hmotnosť by sa mala presne zaznamenať.
- II. Definície nízka, veľmi nízka a extrémne nízka pôrodná hmotnosť nevytvárajú osobitné skupiny. Všetky hmotnosti nedosahujúce určenú hranicu, patria do jednej kategórie a navzájom sa prestupujú (nízka zahŕňa veľmi nízku a extrémne nízku, kým veľmi nízka zahŕňa extrémne nízku).
- III. Určenie dĺžky ťarchavosti je často zdrojom nejasností, ak sa výpočty zakladajú na menštruačných údajoch. Pri vyráтанí dĺžky ťarchavosti podľa prvého dňa poslednej menštruácie a dňa pôrodu treba pamätať, že prvý deň je nula a nie deň jeden, dni 0 - 6 vtedy tvoria úplný týždeň nula, dni 7 - 13 úplný týždeň jeden a 40. týždeň gestaácie je synonymný s úplným týždňom 39. Ak nie je známy dátum poslednej menštruácie, vyráтанie dĺžky ťarchavosti sa má zakladať na najlepšom možnom klinickom zhodnotení. Aby sa predišlo nedorozumeniu, tabuľky majú obsahovať údaje v týždňoch aj dňoch.
- IV. Vek v čase umretia počas prvého dňa života (deň 0) sa má udať v dovŕšených minútach alebo hodinách života. Vek v čase umretia počas druhého (deň 1) a tretieho (deň 2) dňa a do dovŕšenia 27 dní života sa má udať v dňoch.

4. Definície vo vzťahu k materskej úmrtnosti**4.1 Smrť matky**

Smrť matky je smrť ženy počas ťarchavosti alebo do 42 dní po jej skončení bez ohľadu na trvanie a typ ťarchavosti následkom akejkoľvek príčiny súvisiacej s ťarchavosťou alebo zhoršujúcej ťarchavosť. Nepatrí sem smrť zavinená nehodou.

4.2 Neskorá smrť matky

Neskorá smrť matky je smrť ženy z priamej alebo nepriamej pôrodnickej príčiny po viac ako 42 dňoch, ale menej ako 1 roku od skončenia ťarchavosti.

4.3 Smrť súvisiaca s ťarchavosťou

Smrť súvisiaca s ťarchavosťou je smrť ženy počas ťarchavosti alebo do 42 dní od skončenia ťarchavosti bez ohľadu na príčinu smrti.

Smrť matky sa zatrieďuje do dvoch skupín:

4.4 Smrť z priamej pôrodnickej príčiny

Smrť z priamej pôrodnickej príčiny vyplýva z pôrodných komplikácií v gravidite (ťarchavosť, pôrod, popôrodie), zo zákrokov, zanedbania, nesprávneho liečenia alebo z dôsledkov ktorejkoľvek zo spomenutých okolností.

4.5 Smrť z nepriamej pôrodnickej príčiny

Smrť z nepriamej pôrodnickej príčiny vyplýva z predchádzajúcej choroby alebo choroby, ktorá sa vyvinula počas ťarchavosti a ktorú nezavinili priame pôrodné príčiny, ale ktorá sa zhoršila fyziologickými vplyvmi ťarchavosti.